

MEDIASTINUM SUPERIUS (HORNÍ MEZIHHRUDÍ)

- ohraničení:
  - kran.: *apertura thoracis sup.*
  - kaud.: pomyslná rovina v úrovni dolního okraje *manubrium sterni*
  - ventr.: *manubrium sterni*
  - dorz.: Th páteř
- rozdělena do několika vrstev v předozadním směru:
  - **vrstva (oblast) brzlíku** (*area thymica*): brzlík - **polymorfní** (3 vývojová stádia: epitelové, lymfatické a tukové) a **tranzitorní** (velikost závislá na věku) orgán; v období největšího vývoje zasahuje kraniálně suprasternálně, kaudálně až na přední plochu osrdečníku; topografie: a) ventr.: sternum, b) dorz.: perikard + velké nitrohrudní cévy; cévní zásobení: a) tepny: *rr. thymici* (← *a. thyroidea inf.*, *a. thoracica int.*), b) žilý: → *vv. brachiocephalicae*, c) lymfa: *nodi lymph. mediastinales ant.*; X! přibližně po pubertě podléhá fyziologické involuci
  - **vrstva žil, tepen a nervů:**
    - *vv. brachiocephalicae*: oba kmeny (L asi 6 cm a P asi 3 cm dlouhý) se spojují přibližně v úrovni spoje 1. žebra a sterna v P; po spojení kmenů → *v. cava sup.* (VCS)
    - *v. cava sup.* → ↓ od svého vzniku nazad do P předsíně srdeční (v úrovni III. sternokostálního kloubu); *délka* 5-7 cm, *průměr* až 2 cm; topografie: a) vpravo: *n. phrenicus dex.*, mediastinální pleura, b) vlevo: *aorta asc.* + začátek aort. oblouku
    - + přítoky výše uvedených hl. kmenů (např. *v. azygos* → *v. cava sup.* aj.)
    - *aorta*:
      - **vzestupná část:** topografie: a) vpravo: VCS, b) vlevo: *truncus pulmonalis*; přibližně v úrovni II. sternokostálního kloubu → přechod v oblouk
      - **oblouk** (*arcus aortae*): topografie: a) konkavita: *a. pulmonalis dex.*, *bronchus principalis sin.*, b) ventr.: *n. vagus sin.* (→ z něho pod obloukem a pak vzhůru → *n. laryngeus recurrens*), *n. phrenicus sin.*, c) konvexita: odstup 3 hlavních větví: *truncus brachiocephalicus*, *a. carotis sin.*, *a. subclavia sin.*
    - nervy:
      - *n. phrenicus*:
        - vpravo: → paralelně s *v. brachiocephalica dx.* a VCS., před stopku P plice, → mezi perikardem a pleurou paralelně s *a. pericardiacophrenica* k bránici před vstup VCI; na spodní ploše bránice → *rr. phrenicoabdominales*; *r. pericardiacus* → na přední stěnu perikardu

- vlevo: → za *v. subclavia*, → zevně od oblouku aorty → před stopku plic, paralelně s *a. pericardiacophrenica*, při *hiatus oesophageus* ↓ bránici → stejné větve jako v P
- *n. vagus*: do hrudníku ↓ před *a. subclavia*, kaudálně před aort. obloukem, pak za hlavními bronchy směrem k jícnu; L se stáčí na přední plochu a P na zadní plochu jícnu (!)
- **vrstva „orgánů“:**
  - průduška - *pars thoracalis tracheae*:
    - ventr.: *v. brachiocephalica sin.*, zbytky *thymu*, *arcus aortae* (klade se na L bok → *impressio aortica*)
    - dorz.: jícen
    - lat.: *L: a. subclavia sin.*, mezi tracheou a jícnem → ↑ *n. laryng. recurr. sin.*; mezi konkavitou aort. oblouku a tracheou → *plexus cardiacus prof.*
  - průdušky:
    - vpravo: od stř. osy vychýlena o cca. 25° doprava
    - vlevo: od stř. osy vychýlen o cca. 45° doleva
    - topografie: podél bronchů *bronchopulmonální*, *bronchiální* a *tracheobronchiální* uzliny a nervy (→ *plex. bronchopulmonalis*); větve *truncus pulmonalis* → přes bronchy; plic. žíly - kaudálně od bronchů, *rr. bronchiales* (tepny) + *vv. bronchiales* (vinuté) - většinou na zadní straně bronchů; za P bronchem: *n. X dex.* + *v. azygos*, za L bronchem: *aorta desc.*, jícen, *n. X sin.*
  - jícen: dorzálně od průdušky; v okolí řídké vazivo; po L boku jícnu ↑ po mediastinální pleure → *ductus thoracicus* - kraniálně pak za *a. carotis communis sin.* a *a. subclavia sin.*
  - uzliny: *nodi lymph. mediastinales ant., praetracheales, paratracheales et tracheobronchiales*